

soustavy identifikačních proměnných, které tvoří důležitou složku modulů ISSP. 2. Zdokonalení postupu při překladech dotazníků z anglické předlohy do národních jazyků - otázky ekvivalence, nejen formální. 3. Zhodnocení obsahových důsledků, které má užití různých technik sběru dat (rozhovory versus rozesílané dotazníky). 4. Stanovení pravidel pro vkládání dalších, nadstavbových položek do standardních baterií ISSP.

Pracovníci Ústředního archivu informovali o modulech ISSP, které jsou již u nich zpracovávány a uloženy a jsou k dispozici zájemcům. Jde o následující výzkumy: „Role of Government“ (rok 1985, 9 zemí), „Social Networks and Support Systems“ (1986, 10 zemí), „Social Inequality“ (1987, 12 zemí), „Family and Changing Sex Roles“ (1988, 10 zemí), „Work Orientations“ (1989, 12 zemí), „Role of Government II“ (1990, 10 zemí), „Religion“ (1991, 12 zemí). Výzkumy „Social Inequality II“ (1992) a „Ecological Values“ (1993),

kterých se už účastnila i Česká republika, se teprve zpracovávají, resp. shromažďují. Výzkumy jsou k dispozici na disketách jako soubory SPSS, včetně kódovacích předpisů.

Na konferenci byly rovněž předneseny tři odborné referáty založené na analýze minulých výzkumů ISSP: T. W. Smith (USA), *Scientific and environmental knowledge in Germany, Great Britain, Norway and the United States*, M. Braun (Německo) a T. Kolosi (Maďarsko), *Change of attitudes towards social inequality in Hungary and Germany*, L. Chachulina a S. Sidorenko (Rusko), *Perceptions of inequality in Russia*.

Ve funkci tajemníka ISSP byl znovu potvrzen dr. Peter Moeller z ZUMA v Mannheimu a příští zasedání ISSP bylo dohodnuto konat v květnu 1995 v Kolíně nad Rýnem. O členství v ISSP projeví v různém stupni zájem Finsko, Chile, baltické státy a Jižní Afrika.

Michal Illner

Konference „Místní a státní správa a řízení sociálních věcí a práce - MSS/ŘSVP 93“

29.-30. listopadu 1993, hotel MIDU Jiloviště, pořadatel Profes 365, s. s. r. o.

V pořadí 15. konference k obecnému tématu *Řízení sociálních procesů a automatizace* měla za cíl, vedle seznámení účastníků s aktuálními problémy řešení sociálních otázek orgány státní správy, poskytnout prostor k výměně zkušeností a k diskusi mezi pracovníky různých stupňů institucí veřejné správy, pracovníky společensko vědní teorie, vysokých škol a praktiky řízení a jejich automatizace.

Tematické okruhy konference:

- teoretické otázky sociálních dimenzí tržního hospodářství;
- úloha institucí státní a místní správy v oblasti práce a sociálních věcí, sociální význam komunálních podniků a bydlení;
- metodické otázky ovlivňování sociálních procesů, privatizace bytů, komunálních podniků; použití počítačů.

První den jednání přednesl referát *Vysokoškolské studium a státní správa* prof. J. Ehleman, CSc., z VŠE Praha. Na jeho

vystoupení navázal ing. J. Patočka, CSc. z těžce vysoké školy příspěvkem *Výuka pracovníků veřejné správy a územně správní reforma*. Referát *Sociální dimenze evropských dohod* přednesl doc. Z. Dráb, Praha.

K aktuálním otázkám sociální politiky hovořil ing. J. Novotný z magistrátu města Brna. V příspěvku *Bydlení a zaměstnanost* upozornil PhDr. K. Vališ, VÚROM Ostrava, pracoviště Brno, na význam obcí a samosprávy v ovlivňování demografických procesů. Příspěvek *Problematika bydlení v podmínkách tržní ekonomiky* připravily ing. J. Obermanová a ing. A. Tichá z VÚROM Ostrava. PhDr. A. Mocková-Čiaková z IPOS Praha hovořila na téma *Zkušenosti ze zpracování studií revitalizace obcí a měst*.

Druhý den jednání hovořil na téma *Podnikání obcí v hospodářsky vyspělých zemích Evropy* prof. K. Lacina z Institutu pro místní správu Praha. *Alternativní medicína a sociální péče* byl název referátu prof. V. Čecha, DrSc. z Akademie Komenského Plzeň. Ing. K. Motl od firmy Kabel plus Ostrava seznámil přítomné s projektem *Lokální televize pro obce*. Stavebnicový softwarový produkt *Informační systém měst a obcí*

předvedl a vysvětlil mgr. J. Moník z PVT, a. s., divize Hradec Králové. Ing. J. Vávra z OSSZ Pardubice hovořil na téma *Zkušenosti s osobními počítači na OSSZ*. Pánové R. Švorc a P. Wurm seznámili účastníky se zkušenostmi z užití softwarového produktu *RADNICE* firmy Ortex Hradec Králové. Ing. V. Pernica přednesl příspěvek na téma *Ke kritériím občanské společnosti*.

Z diskusí k referátům a hlavně z obvyklé večerní diskuse vyplynuly některé náměty a doporučení, z nichž uvádím:

- Řešit společenské problémy vyžaduje především poznat realitu, jejíž součástí jsou i naděje a očekávání občanů. I když mohou být pochybené, přesto mohou být jádrem závažných sociálních otázek i osobních potíží. Jako měkká data je mohou dodat sociologové;
- V řešení společenských problémů neexistuje jediné možné řešení, vždy jde o řešení „zvolené“, které je nutno čas od času přehodnocovat. Problém tvorby územních celků a hlavně samosprávy není jen výstavba orgánů státní správy. Do těchto otázek je nutno pojmut také širokou škálu samosprávných orgánů typu profesních „komor“, které přebírají některé z funkcí i pravomocí veřejné správy s vysokou odborností.
- Úředník „veřejné správy“ by měl umět reagovat „věcně“ na daný problém a současně umět jednat s lidmi. Správní úředník by měl mít VŠ vzdělání, doškolení ve správních vědách, psychologii o mezilidské komunikaci. Do studijních programů VŠ ekonomického typu zahrnout problémy sociální politiky, uvažovat o směru „socioekonomie“.
- Obroda státní správy předpokládá rozbití starých vzorců, spjatých na mnoze ještě s úředníkem c. k. monarchie. Ve výběru správních úředníků by měli být preferovány osobní vlastnosti.
- O lidech, obyvatelstvu, uvažovat jako o nejvyšší hodnotě, která je dnes demograficky ohrožena. Sociální politika by měla především přispívat k dynamice rozvoje.
- Migraci považovat za sociální jev. Bude se rozvíjet tak, jak někteří „chudí“ budou řešit problém „stát se bohatšími“ jak ve vnitrostátním, tak i mezinárodním měřítku. Je nutná orientace na překonávání myšlení ve vzorcích „konzumní společnosti“, dosáhnout srovnatelné úrovně konzumu obyvatel vyspělých zemí je nemyslitelné.
- Podporovat koncepci informačního systému na územním principu s cílem najít způsoby a možnosti využití jedné databáze větším počtem úřadů. V té souvislosti přehodnotit pravomoci OÚ ve vztahu k institucím státní správy na okrese pro jejich účelnou koordinaci.
- Umožnit obcím, městským úřadům a zastupitelstvím využívat pomoci dotací odborné služby, vypracování programů, výzkumy různého typu, služby informační, metodické atp.
- Konference teoreticko-praktického typu, umožňující přímou výměnu názorů mezi teoretiky a praktiky řízení státní správy jsou účelné. Do témat příští konference by měla být zařazena problematika týmové práce.

Pozn.: informace o minulé konferenci viz SČ 29 (2/1993): 276-277.

Vladimír Pernica

